
Profiel interne toezichthouders

E. (Edward) Moolenburgh
Directeur
emoolenburgh@vbs.nl
©VBS, 2020

INHOUD

1.	Profiel interne toezichhouders	3
-----------	---------------------------------------	----------

1. PROFIEL INTERNE TOEZICHTHOUDERS

Algemeen

Toezichthouders (bijvoorbeeld in de context van een raad van toezicht, one-tier of commissie van toezicht) kunnen hun toezichthoudende taak verrichten vanuit kennis en ervaring met professionele organisaties. De competenties van de toezichthouders liggen met name op strategisch en beleidsmatig niveau. Toezichthouders zijn gericht op collegialiteit en samenwerking, maken gebruik van de kwaliteiten van elkaar en weten hoe op organisaties effectief en efficiënt toezicht dient te worden gehouden.

Toezichthouders dragen gezamenlijk in zijn geheel de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de organisatie. Zij functioneren zonder last of ruggespraak, ook al zijn ze bijvoorbeeld op bindende voordracht van de medezeggenschapsraad benoemd. Zij vertegenwoordigen geen (deel)belangen en spreken met één stem.

Samenstelling

Verbinding met de omgeving is belangrijk. Voorts wordt er gestreefd om tussen de toezichthouders te voorzien in de complementariteit van de volgende maatschappelijke netwerken:

- bedrijfsleven;
- openbaar bestuur;
- onderwijs;
- financiën;

Daarnaast dient er een goede verdeling te zijn van specifieke deskundigheden zoals:

- financiën;
- onderwijskundig;
- personeel en organisatie;
- juridisch;

De toezichthouders vormen een collegiaal team dat bij voorkeur divers is qua samenstelling, kennis en ervaring en persoonlijke stijl. Herkenbaarheid en geloofwaardigheid in de ogen van de belangrijkste stakeholders van de organisatie is belangrijk.

Profielkenmerken toezichthouders

- onderschrijven de doelstelling, missie, visie en strategie van de organisatie;
- onderschrijven de Code 'goed onderwijsbestuur' ;
- hebben een academisch werk- en denkniveau;
- hebben toezichthoudende en bestuurlijke kwaliteiten en ervaring;
- hebben bestuurlijk inzicht in c.q. bestuurlijke ervaring met onderwijsorganisaties.
- hebben een helicopterview en zijn in staat om hoofd- en bijzaken te onderscheiden;
- hebben een onafhankelijke en onpartijdige opstelling naar de organisatie in het algemeen en het bestuur in het bijzonder, waarbij zij in staat zijn een kritische en constructieve dialoog met diegenen die besturen te voeren;
- kunnen meedenken met het bestuur en deze van waardevolle adviezen voorzien zonder in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het bestuur te treden;
- zijn in staat om de werkgeversrol naar het bestuur te vervullen;
- hebben kennis en inzicht in maatschappelijke en politieke ontwikkelingen en hebben zelf relevante maatschappelijke netwerken, vooral ten aanzien van de gemeente;
- volgen de ontwikkelingen in het onderwijs en de maatschappij en weten wat er in de organisatie gaande is;
- zijn teamspelers en kunnen samenwerken in een team met verschillende rollen;
- nemen het initiatief ten aanzien van de eigen ontwikkeling als toezichthouder;
- zijn in staat om hun eigen werkzaamheden in te richten en daarover individueel en collectief verantwoording af te leggen.

Profielkenmerken voorzitter interne toezichthouders

De voorzitter bereidt de vergaderingen voor, zit ze voor, en zorgt voor (controle op) de uitvoering van de vergaderbesluiten. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt voor het bestuur. Als regisseur van het toezichtproces is hij/zij verantwoordelijk voor de bewaking van de roldisCIPLINE binnen de toezichthouders. Andere bijkomende taken voor de voorzitter zijn:

- controle op verschillende taakgebieden binnen de toezichthouders;
- het voeren van functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken met het bestuur (tezamen met een andere toezichthouders);
- het voeren van het minimaal twee keer per jaar overleg met de (G)Medezeggenschapsraad;
- het beoordelen en toetsen van de eigen werkzaamheden als toezichthouder en het controleren van de externe verantwoording daarvan.

Naast de profielkenmerken die voor toezichthouders gelden, gelden voor de voorzitter nog een aantal aanvullende kenmerken:

- beschikt bij voorkeur over ervaring in een voorzittersfunctie in een toezichthoudend orgaan;
- is in staat om de balans en eenheid binnen de toezichthouders en tussen de toezichthouders en het bestuur te organiseren en in stand houden;
- kan leidinggeven aan de informatievoorziening voor de toezichthouders;
- kan met (natuurlijk) gezag optreden als binder die respect afdwingt;
- heeft een visie, maar is diplomatiek en terughoudendheid in zijn/haar optreden;
- heeft moed, durf en tact om precare situaties aan de orde te stellen en daar adequaat mee om te kunnen gaan;
- heeft kennis van c.q. ervaring met conflicthantering;
- kan zich verplaatsen in de belevingswereld van het bestuur;
- is beschikbaar (qua tijd en op specifieke momenten) om de rol als voorzitter te kunnen uitvoeren.